

lige Teater, hvis Underskud paa 6 Mill. Kr. ikke blot fungerer som en Formueerhvervelse paa § 26, men ogsaa opføres paa Statsregnskabet som et Formueaktiv. Der er flere lignende Værdier, hvor Forholdet ikke er en Smule mindre gælt end ved denne.

Endvidere har man fyldt et Hul, som er fremkommet ved Formuenedgangen, paa den Maade, at man har kunnet opføre Jordfondens 50 Mill. Kr., det Beløb, der, som det ærede Medlem Hr. Martin Hansen rigtigt har bemærket, er indkommet ved Afgiften fra Lens- og Stamhusbesiddere. Endvidere har man fyldt et andet og endnu større Hul ved, at man har opskrevet traditionsmæssige Værdier paa Ejendomme. Jeg nævnte i Fjor et Eksempel herpaa, nemlig at man har forhøjet Værdien af Christiansborgs Bygning fra 28 Millioner til 48 Mill. Kr. Ved lignende Opskrivninger har man tilsammen fyldt et Hul paa 110 Mill. Kr. Endelig har man opført som fuld Værdi 40 Mill. Kr. Præferenceaktier i Landmandsbanken — jeg skal senere komme tilbage til dette Forhold.

Nu begynder man imidlertid at maatte nedskrive Værdierne igen, og de, som vil se efter i Statsregnskabet i Aar paa de Steder, hvor disse Bevægelser finder Sted, vil se, at medens man i de to foregaaende Aar har opskrevet Formueværdierne med 130 Mill. Kr., har man i Aar maattet nedskrive dem med 20 Mill. Kr. Som et typisk Eksempel paa en saadan Nedskrivning skal jeg anføre, at man har nedskrevet Hertug Ernst Günthers Ejendomme i Sønderjylland med 2 Mill. Kr., hvilket viser, hvor meget der rent værdimæssigt blev betalt for meget for dem i sin Tid. Men den Nedskrivning, som altsaa nu er begyndt, og hvortil der ikke svarer synderlig Værdiopskrivning, vil jo fortsættes de følgende Aar og vil ikke blot ramme de Opskrivninger, der har fundet Sted i Aarene 1919—22, men vil ogsaa ramme de Værdier, som er optaget som virkelige Aktiverhvervelser i de sidste 3 Aar, og som vist andrager rundt regnet 250 Mill. Kr. i Bygninger og Materiel, saadant, som er erhvervet for Statsvirksomhederne og andre. Disse Værdier er nemlig ekstraordinært høje; ganske sær-

lig høje er de for alt, hvad der erhvervedes i 1920. Det ærede Medlem Hr. Martin Hansen fremhævede flere Gange med Stolthed, hvor uhyre meget man anvendte til saadanne Aktiverhvervelser i Aarene 1920 og 1921. Ja, det er rigtigt, at man gjorde det. Men Smerten vil man komme til at føle, naar man paa Formuen vil komme til at nedskrive disse Erhvervelser til den Værdi, de til sin Tid vil have. Spørgsmaalet er, om man ikke har betalt meget dyrt, hvad man i disse to ekstraordinært dyre Aar har opnaaet ved den omtalte Byggevirksomhed.

Dette er et Billede af Tilstanden, saaledes som den tegner sig efter det nuværende Statsregnskab, hvor Formuen for Øjeblikket opgøres til 465 Mill. Kr., men hvor en stor Del Værdier er sat saa højt, at man med Bestemthed maa forvente en betydelig Nedgang deri. Og naar man ser, hvorledes kun ganske særegne Forhold i disse 3 Aar har tilladt at holde Formuen oppe omtrent i den Højde, hvor den var i 1919, kan det derefter ventes, at nogle Aar ud i Fremtiden vil Statsformuen næsten være forsvundet. Nu er jeg imidlertid tilbøjelig til at tro, at man tillægger dette Forhold: hvad Staten kan opføre som sin Formue, som sine Aktivers Overskud overfor sine Passiver, for stor Betydning, men saa længe man vedbliver at tillægge det Betydning og at forkynde med Stolthed, at man har kunnet holde Formuen oppe, maa det volde Betænelighed, at den Tilstand, jeg her har skildret, vil kunne indtræffe, nemlig at det viser sig, at den danske Stats Formue er gaaet ned med nogle Hundrede Millioner Kroner. Det er ogsaa af den Grund særdeles heldigt, at der snart kommer et Regnskab, som man bedre kan bygge paa ogsaa overfor Offentligheden og Omverdenen end det, vi for Øjeblikket lever med.

Jeg har sagt, at det meste af, hvad der er foregaaet, er traditionelt, men der er dog Ting, som ikke er det. Jeg skal ikke dvæle ved, hvad vi tidligere har kritiseret og søgt at faa Tinget med til at kritisere, men som kun et Mindretal — Socialdemokraterne har ydet os Støtte i saa Henseende — har villet være med til; men jeg skal fremhæve een Vurdering, som ikke er traditionel, men som er af en i Sandhed